

Ogródek warzywny

Większość osób zajmujących się hobbystycznie ogrodnictwem posiada przynajmniej podstawową wiedzę na temat zakładania warzywników. Zanim jednak przystąpimy do przygotowywania gleby i wysiewu, czyli pracy fizycznej, spójrzmy na ten fragment ogrodu oczami projektanta

Warzywniki mogą, a nawet powinny być integralną częścią koncepcji projektowej ogrodu wiejskiego, a w związku z tym ich położenie nie może być przypadkowe. Oczywiście musimy pamiętać o rodzaju gleby i odpowiednim oświetleniu roślin (poleca się wystawy południowe), ale względy projektowe też nie powinny nam być zupełnie obojętne.

Zgodnie z tradycją

Decydując się na założenie ogrodu nawiązującego do tradycji ogrodów wiejskich, musimy pamiętać, że priorytetem ówczesnych ludzi była funkcja praktyczna, a nie ozdobna. Oznacza to, że warzywnik z reguły usytuowany był we frontowej części ogrodu, tzw. przedogródka, czyli w części między frontem domu a drogą, do której przylegało gospodarstwo. Musiał być blisko domostwa, aby pani domu, gotując, miała wszystko pod ręką.

Nasturcja nie tylko chroni warzywniki i zdobi rabaty, ale jest też jadalna. Zarówno liście, jak i kwiaty wykorzystuje się do sałatek

Tam właśnie przeważały niskie rabaty kwiatowe połączone z nasadzeniami ziół i warzyw, a wszystkie one, rosnące w pozornym bałaganie, płynnie łączyły się w roślinnością przydrożną.

Z reguły tego typu koncepcja nie jest szczególnie lubiana przez współczesnych mieszkańców wsi – przecież frontowa część posesji powinna być schludna i reprezentacyjna, a rozumienie tych dwóch cech wraz z wpływem dziesięcioleci uległo ogromnym zmianom.

Współcześnie

Obecnie warzywniki z reguły sytuuje się w tylnej, mniej uczęszczanej części ogrodu, ponieważ tak naprawdę mają one niewielką wartość estetyczną (poza specyficznymi formami ozdobnymi, które są jednak trudne do utrzymania w warunkach domowych). Często chcemy je dosłownie ukryć. Aby to uczynić, stosujemy zasłony w postaci m.in. tre-

Aksamitki są świetnymi roślinami okrywowymi i obwódkowymi. Ich kolorowe płatki również nadają się do spożycia

jaży obrośniętych pnączami lub wykonujemy przed nimi zwarte nasadzenia roślin ozdobnych. Pamiętajmy jednak, że nasadzenia nie powinny być zbyt wysokie lub zlokalizowane zbyt blisko samego warzywnika, aby nie ocieniały ogródka ani nie utrudniały dostępu do grządek.

Warto także połączyć estetyczne z praktycznym i w nasadzenia zasłaniające warzywnik wkomponować np. nasturcje i aksamitki. Te pierwsze skutecznie odstraszą wełnowce, które potrafią zaszkodzić naszym pomidorom, a także wabią mszyce, które żerują na nich, zamiast pastwić się nad naszymi warzywami. Aksamitki natomiast niszczą szkodliwe nicienie glebowe.

Podstawy

W miarę możliwości względy estetyczno-projektowe należy łączyć z podstawowymi zasadami zakładania ogródków warzywnych. Ich wielkość zależy od powierzchni ogrodu – uprawa warzyw nie powinna zdominować części ozdobnej, głównie ze względów wizualnych.

Warzywniki powinny być uprawiane w miejscach słonecznych w oddali od dróg (warto przy ogrodzeniu posadzić żywopłot, a w pobliżu rośliny wchłaniające pyły i metale ciężkie, np. jarzęby czy brzozy) i być tak zaplanowane, aby dostęp do każdej grządki umożliwiały ścieżki (optymalna szerokość to ok. 35 cm). Same warzywa sieje się według ogólnych zasad kompozycji, tak jak w przypadku rabat roślin ozdobnych: niskie warzywa z przodu, wysokie z tyłu, aby nie zacięniały tych pierwszych.

Izabela Targ
spec. ds. doskonalenia kadry